

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o. Bratislava
Detašované pracovisko bl. Sály Salkaháziovej Rožňava

UČEBNÝ PLÁN PREDMETU

Názov predmetu:	ZÁKLADY FILOZOFIE	
Vyučujúci:	doc. ThLic. Mgr. Peter Laca, PhD.	
Podmieňujúce predmety:	Bez podmienenia	
Študijný program:	Sociálna práca	Forma štúdia: externá-bakalárske
Kategória predmetu:	Povinný	Obdobie štúdia: 1. ročník /ZS
Forma výučby:	prednáška/cvičenia	Rozsah výučby: 1/1 hod.
Forma ukončenia:	<u>skúška</u> / klasifikovaný zápočet	Počet kreditov: 3 kredity

Dátum prednášky / cvičenia:	Obsah prednášky / cvičenia
Prednáška – 16.11.2024	ÚVOD DO FILOZOFIE - vymedzenie pojmu filozofia, základné otázky filozofie, predmet filozofie, vývoj filozofie, všeobecné hodnoty filozofie, metódy filozofie. Filozofia - veda o najvšeobecnejších zákonitostiach vývoja prírody a spoločnosti, skúma svet ako celok. Filozofia - je vedeckým poznaním, a to poznaním všetkých vecí na základe ich posledných príčin a prvých princípov, poznaním ku ktorému sa človek dopracuje svojím prirodzeným rozumom. Všeobecné hodnoty filozofie: dobro, pravda, krása. Základný filozofický postoj je múdrost' - predpokladom múdrosti: tolerancia = dialóg . Metóda ktorú uprednostňuje filozofia je myslenie .
	ŠTRUKTÚRA FILOZOFIE A FILOZOFICKÉ DISCIPLÍNY - opis štruktúry filozofie a základné rozdelenie: Logika - filozof. veda o myslení (<i>dialektika</i> - logika minor; <i>kritika</i> - logika maior). Metafyzika - základná filozofická oblasť skúmania (<i>ontológia</i> - náuka o bytí; <i>gnoseológia</i> - náuka o poznaní; <i>kozmológia</i> - náuka o svete; <i>theodicea</i> - náuka o Bohu). Etika - náuka o mravnom konaní ĎALŠIE FILOZOFICKÉ DISCIPLÍNY – axiológia, metodológia, estetika, antropológia, dejiny filozofie, zoznam nie je ukončený, ktorákoľvek oblasť sveta sa môže stať predmetom filozofie.
	Chronológia filozofie - opis jednotlivých období: <i>starovek</i> , <i>stredovek</i> , <i>novovek</i> , <i>súčasnosť</i> (antická filozofia, klasická grécka filozofia, helenistická filozofia, rímska filozofia).
	Grécka a rímska filozofia - jednotlivé filozofické smery, delenie filozofických smerov, ich predstavitelia, diela a učenie.
	Filozofia a vedné disciplíny - vzťah filozofie a špeciálnych vied (sociálna práca, ošetrovatel'stvo, antropológia, pedagogika, sociológia). Rozdiel medzi filozofiou a špeciálnymi vedami).

	Sociálna filozofia - vymedzení predmetu sociálnej filozofie, dejiny sociálnej filozofie, rozdiel medzi filozofiou a sociálnou filozofiou, teória ľudskej spoločnosti, otázky sociálneho života, typy sociálno-filozofických koncepcií, jednotlivé smery - vysvetlenie a predstavitelia (<i>klasický realizmus, pozitivizmus, liberalizmus, utilitarizmus, existencializmus, idealizmus, analytická filozofia, platonizmus, komunizmus, fašizmus, pragmatizmus</i>).
	Filozofia v sociálnej práci - princípy sociálnej filozofie, oblasť morálky a práva, rozdiel medzi právnou a morálnou normou, moc a sloboda ako filozofický problém.
	Holistická filozofia - poňatie človeka ako bio-psycho-sociálno-spirituálnej bytosti, potreby človeka (potreba zmyslu života), zdroje ľudského ducha, rozvoj hodnôt človeka, typické holistické prvky.
	Holizmus v profesii sociálny pracovník - ideový princíp, využitie holizmu pri výkone povolania, holistický prístup k jednotlivcom nielen v súvislosti so sociálnym problémom, holistické zameranie na osoby a ich prostredie, holistické ponímanie sociálnej diagnózy - interdisciplinárny prístup: osobnosť klienta; zdravotný stav; správanie klienta zo psychologického hľadiska; vzťahy k sociálnemu prostrediu; interdisciplinárny prístup.
	Záverečný test/ústna skúška. Ukončenie predmetu.

Podmienky pre absolvovanie predmetu:

1. Na absolvovanie predmetu je potrebná minimálne 50 % aktívna účasť na prednáškach. Neúčasť na prednáškach musí byť riadne ospravedlnená u vyučujúceho, ktorý určí náhradu v zodpovedajúcej forme - vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému a jej odprezentovanie pred vyučujúcim a študentmi v čase záverečnej skúšky.
2. Vypracovanie zadaných úloh určených počas prednášky.
3. Záverečný test / ústna skúška.
4. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorého vedomosti budú hodnotené na 60 % alebo menej. Na hodnotenie **A** je potrebné dosiahnuť **91% – 100%** celkového hodnotenia; **B: 81% – 90%**; **C: 73% – 80%**; **D: 66% – 72%**; **E: 61% – 65%** celkového hodnotenia.

Hodnotenie – ukončenie predmetu: Test/ústna skúška

Test pozostáva z 10-tich otázok, v testoch je buď 10 otvorených alebo 10 zatvorených otázok. Každá správne a vyčerpávajúco zodpovedaná otázka má hodnotu **1 bodu**. Spolu je možné získať **10 bodov**. Pri otvorených otázkach, kde nie je presne, vyčerpávajúco a jasne zodpovedaná otázka - je hodnota bodu adekvátne percentuálne krátená - teda znížená.

Odporúčaná literatúra:

1. LACA, P., LACA, S. 2020. *Koncept filozofie a etiky v sociálnej práci*. Příbram : Ústav sv. Jana Nepomuka Neumanna, 2020, 314 s. ISBN 978-80-88206-20-0.
2. LACA, P. 2017. *Koncept religiozno-filantropologického ponímania sociálnej práce*. In: Supplement vybraných kapitol vo vedných odboroch sociálna práca a ošetrovateľstvo VI. Kol. autorov. Příbram : Ústav sv. Jána Nepomuka Neumanna, 2018, kapitola 10. ISBN 978-80-88206-07-1.
3. LACA, P. 2016. *Človek ako subjekt a princíp univerzalizmu v Kantovej sociálnej filozofii*. In: *Subjekt v moderním prostredí, jazyce a komunikaci*. Antonín Dolák a kol. Ostrava : Ostravská univerzita, 2016, s. 53-60. ISBN 978-80-7464-847-2.

4. LACA, P. 2013. *Proklamácia holistického prístupu v sociálnej práci a ošetrovatel'stve*. In: Supplement vybraných kapitol vo vedných odboroch sociálna práca a ošetrovatel'stvo I. Kol. autorov. PŘÍBRAM : Ústav sv. Jána Nepomuka Neumana, 2013, s. 86-108. ISBN 978-80-8132-097-2.
5. SMITH, P. 2008. *Moral and Political Philosophy. Key Issues, Concepts and Theories*. London : Palgrave MacMillan, 2008.
6. PLAŠIENKOVÁ, Z. 2017. *Filozofia, hodnoty a zmysel života*. In *Dostupné na internete*: <<https://cdv.uniba.sk/fileadmin/cdv/U3V/studijne-materialy/plasienkova-filozofia.pdf>.
7. HEMELÍK, M. 2014. *Úvod do filozofie pro obor sociálně zdravotní pracovník*. Jihlava, 2014. ISBN 9788071822684.
8. MLYNARČÍK, P. 2010. *Základy filozofie*. Žilina: VŠ ZaSP sv. Alžbety, 2010.
9. GLASOVÁ, K. 2008. *Filozofia v praxi sociálneho pracovníka*. Bratislava: VŠ ZaSP sv. Alžbety, 2008.
10. HLAVINKA, P. 2008. *Dějiny filozofie – jasné a stručně*. Praha: Triton, 2008.
11. JASPERS, K. 1996. *Úvod do filozofie*. Prel. A. Havlíček. Praha: Oikoymenth, 1996
12. STÖRIG, H. J. 1992. *Malé dějiny filozofie*. Praha: Zvon, 1992.
13. ANZENBACHER, A. 1991. *Úvod do filozofie*. Praha: Portál, 2004.

Posledná úprava: 25.07.2025